

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 18 мај 2020 година, врз основа на примена жалба од Димитри Лаброски, ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет - порталот „Охрид 1“ со текстот насловен „Инцидент во полициската станица во Охрид“, го прекрши Кодексот на новинарите во членот 1.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 8 мај 2020 година, Димитри Лаброски поднесе жалба за текстот со наслов „Инцидент во полициската станица во Охрид“, објавен на 4 мај 2020 година, на интернет – порталот „Охрид 1“ (www.ohrid1.com).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи мешање на факти и мислење, вест и коментар, неточно и нефер известување, нарушување на приватноста и незастапена втора страна.

Подносителот на жалбата, како началник на Отсек за криминалистичко - технички увид на место на настан и прелиминарни анализи во Одделението за криминалистичка полиција при СВР Охрид, смета дека изнесените информации во текстот се лажни и непроверени, односно објавена е неточна информација во врска со работната позиција на една од страните во немилиот настан во СВР Охрид.

„Напоменувам дека јас, како началник на Одсек за криминалистичко - технички увид на место на настан и прелиминарни анализи, не сум учествувал во никаков конфликт со портпаролот на СВР Охрид и дека, со оваа груба невистина, Охрид 1 направил мешање на фактите, извршил лажно и нефер известување, ја наруши мојата приватност и го вознемири моето семејство, демонстрира неурамнотеженост во информирањето и не се обиде да ме контактира за да ја провери и точно ја идентификува работната позиција на началникот кој предизвикал инцидент“, се посочува во поднесената претставка.

Подносителот на жалбата, Димитри Лаброски, вели дека објавениот текст води кон дезинформирање на читателите и дека содржината му ги нарушила личниот и професионалниот углед и достоинство како долгогодишен вработен во МВР.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Охрид1“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот одговори на наводите на жалбата.

Од „Охрид 1“ жалбата ја отфрлаат како неоснована и сметаат дека веста се базира на факти, кои подоцна ги потврдило и СВР Охрид, преку испраќање на демант кој не демантирал ништо поврзано со информацијата објавена на нивниот портал. Велат дека ниту титулата, ниту името на жалителот, Димитри Лаброски, воопшто не биле споменати во текстот во контекст на инцидентот во полициската станица и дека очигледно самиот жалител се препознал.

„Имено, во конкретната вест пишува: „Вербалната расправија помеѓу Стефан Димоски и Љупчо Петрески“, што може да се види и на самиот линк: (<https://ohrid1.com/archives/2715>). Оттука, точно и прецизно е наведено меѓу кого е инцидентот и поради што се случил инцидентот“, се посочува во одговорот на жалбата.

Од „Охрид 1“ велат и дека со оглед на тоа дека подносителот на жалбата не е споменат во текстот и не е засегната страна, како медиум, немале потреба да бараат став од него. Потенцираат дека тие побарале став од МВР, како што требало да се постапува во вакви случаи.

Од „Охрид 1“, меѓу другото, наведуваат дека во веста бил направен ненамерен пропуст во однос на титулите „началник на крим техника“ и „началник на Одделение за крим полиција“, кој во никој случај не нанесувал штета никому, бидејќи јасно биле наведени имињата на двете лица кои учествувале во инцидентот. Медиумот вели дека овој пропуст подоцна бил коригиран.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 1.

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 18 мај 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, утврди дека текстот произлегува од јавниот интерес, зашто работата, постапките и однесувањето на носителите на јавни функции, во случајов, вработени лица во полициската станица во Охрид, се легитимна новинарска цел и не смеат да бидат изземени од теми за кои јавноста има право да биде информирана. Сепак, Комисијата се согласи дека авторот на оспорената содржина кој, повикувајќи се на свои извори, обелоденува „инцидент“ меѓу колеги во полициската станица во Охрид, сепак, не обезбедил потполна и целосно објективна информација. Спротивно на тврдењето на „Охрид 1“, од самиот текст не може да

се заклучи дека медиумот воопшто се обидел да ја провери информацијата од МВР. Доколку побарал, но не добил став од МВР, тоа авторот требало јасно да го назначи во текстот.

Во исто време, Комисијата заклучи дека „Охрид 1“ не се обидел да побара одговор ниту од најзасегнатите страни во текстот, во случајов, од портпаролот на СВР Охрид и од началникот во полициската станица, меѓу кои избила вербалната расправија, а кои во текстот се посочени со име и презиме. Затоа, во конкретната содржина, авторот направил пропуст, особено со погрешното наведување на титулата на еден од учесниците во вербалниот инцидент. Имено, новинарот, наместо началникот на Одделение на крим полиција, го посочил началникот на крим техника, што, секако, е сосема различна работна позиција и може да предизвика заблуда и дезинформирање во јавноста. Токму тоа е главната причина што подносител на оваа жалба е началникот на Отсекот за криминалистичко - технички увид на место на настан при СВР Охрид, кој поради погрешно наведената титула од страна на медиумот вели дека се соочил со нарушување на личниот и професионален углед како вработен во МВР.

Оттука, Комисијата најде дека во текстот е прекршен **членот 1** од Кодексот на новинарите, чија отстапка е нагласена во следните реченици:

„Поради несогласувања поврзани со хиерархијата во службата, избил инцидент во полициската станица во Охрид помеѓу портпаролот и началникот на крим техника, дознава „Охрид 1“. Вербалната расправија помеѓу Стефан Димовски и Љупчо Петрески се случила пред неколку денови.“

Постулат на новинарската професија е да се обезбеди „втора страна“, односно да им се даде можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога некој е предмет на напад и критика. Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора.

Понатаму, Комисијата заклучи и дека интернет – порталот „Охрид 1“ го објавил демантот од Секторот за внатрешни работи – Охрид, но со полемичен редакциски коментар, што не е дозволено во новинарската професија, а од насловот на објавениот демант („СВР Охрид потврди дека се случил инцидент поврзан со информации пласирани во медиумите“), воопшто и не може да се увиди дека се работи за демант.¹

Имено, според Законот за медиуми, исправка се објавува без измени и дополнувања, на исто или соодветно место во содржината на медиумот и на ист или соодветен начин на оној на кој била објавена информацијата. Исправката не смее да биде несразмерно подолга од информацијата, односно од делот на информацијата на која се однесува. Исправката мора да биде објавена на начин што од самиот наслов може да се види дека се работи за исправка.

¹ <https://ohrid1.com/archives/27187>

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердџан Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „Охрид 1“ (www.ohrid1.com), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

